

Atasözleri yüzyıllar boyunca milletler tarafından denenmiş olumlu sonuçlar alınmış içerisinde nasihatlerin olduğu anonim bir türdür. Yaşantılardan çıkarılan ortak derslerle toplumda kabul gören sözler kalıplaşacak zaman içerisinde atasözü anlamını alır.

- 1. Acele işin sonu pişmanlık:** Bir işte çok acele edildiği zaman istenilen sonuç ortaya çıkmaz.
- 2. Acıkan doymam, susayan kanmam sanır:** Bir şeyin yokluğunu uzun süre çeken kimse o şeye kavuşsa da elindekinin kendisine yetmeyeceğini sanır. O şeyden kolay kolay tatmin olmaz.
- 3. Adalet ile zulüm bir yerde barınmaz:** Hak, hukuk ve doğruluğun bulunduğu yerde zulüm olamaz
- 4. Adam ahabından bellidir:** Kişi arkadaşından belli olur.
- 5. Ağaç düşse de yakınına yaslanır:** Zor ve sıkıntılı zamanlarda kişilere yakınları destek olur.
- 6. Ağaç yaprağı ile gürlük:** İnsan ailesi ile bir bütün olup varlık gösterebilir. Bunlar olmazsa meyvesiz bir ağaç gibi kurur ve verimsiz olur.
- 7. Ağaç yaş iken eğilir:** Ağaca daha yaşken istenilen şekil verilebildiği gibi çocuk terbiyesine de küçük yaşta başlanmalıdır.
- 8. Ağır taş yerinden oynamaz:** Ağırbaşlı kişi hiç kimsenin oyuncağı durumuna gelmez. Onu hırpalamaya kimsenin hiçbir zaman gücü yetmez.
- 9. Ak akçe kara gün içindir:** Kazancımızın bir kısmını sıkıntılı günler için saklamalıyız.
- 10. Akan su yosun tutmaz:** Akan su sürekli hareketli olduğu için bu suda yosunlama olmaz. Aynen bunun gibi de çalışan kişi de tembellikten kurtulur.
- 11. Akıl akıldan üstündür:** Önemli şeylerde yetkin kişilere danışmaktan kaçınmamak gerekir.
- 12. Akıl için yol birdir:** Doğru düşünenlerin vardıkları sonuç tektir.
- 13. Akıl yaşta değil baştadır:** Akıllı olmanın yaş ile alakası yoktur. İnsanın yaşlanması, daha akıllı olacağı anlamına gelmez.
- 14. Akıntıya kürek çekilmez:** Bir şeyin doğal akış yönünü değiştirmeye çalışmak boşunadır.
- 15. Akla gelmeyen başa gelir:** İnsanlar hiç beklemediği bir anda farklı şeylerle karşılaşabilir. Bu şeyi daha önce hiç düşünmemiştir muhtemelen.
- 16. Alet işler, el övünür:** Bir kimse ne kadar usta olursa olsun, o iş için gerekli aletleri yoksa işinde başarı sağlayamaz.
- 17. Allah dağına göre kar verir:** Yüce Allah, kullarına ancak onun kaldırabileceği kadar yük verir.
- 18. Âlim unutmuş, kalem unutmamış:** Bir insan ne kadar akıllı olursa olsun, birçok şeyi unutulabilir. Unutulmaması istenen şey bir yere yazılmalıdır.

19. Altın pas tutmaz: Şerefli, temiz insana, hiç kimse leke süremez.

20. Ayağını yorganına göre uzat: İnsan giderini gelirine uydurmalı, gelirinden daha fazlasını harcamamalıdır.

21. Az veren candan, çok veren maldan: Varlıklı olmayan kişiler az ama içten verirler. Çok verenler ise maldan verirler. Küçük armağan takdimlerinde dile getirilir.

22. Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz: Küçük şeylere sahip çıkamayan, onların bir araya gelmesiyle oluşan çoğu da kaybetmiş sayılır.

23. Bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur: Bir eşya bakılıp onarılsa işe yarar. Bakımsız bırakılırsa işe yaramaz duruma gelir.

24. Başa gelmeyince bilinmez: Kişi, başkalarının uğradığı olumsuzlukların acı taraflarını gerektiği kadar idrak edemez. Ancak bu acıyı tattığında anlar.

25. Başak büyüdükçe boynunu eğer: Kişi, olgunlaştığı zaman daha çok alçakgönüllü olur.

26. Bilmemek ayıp değil, sormamak ayıp: İnsanın her şeyi bilmesi mümkün değildir. Fırsat varken insanın bilmediklerini sorup öğrenmemesi, fırsatları değerlendirmemesi yanlıştır.

27. Bir elin nesi var iki elin sesi var: İnsan, gücüyle her işin üstesinden tek başına gelemaz. İşbirliği, dayanışma ile ancak bazı işlerin altından kalkabilir.

27. Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır: İnsanın yapacağı iyilik çok küçük de olsa unutulmaz. Kişi, bunun için her zaman iyilik yapmalıdır.

29. Bir musibet bin nasihatten yeğdir (iyidir): Yaşanan bir olay, binlerce öğütten daha etkilidir.

30. Bir söyle iki dinle: Dinlemek her zaman konuşmaktan kişiye daha çok avantaj sağlar.

31. Bugünün işini yarına bırakma: Bir işi en iyi yapmanın yolu onu günü gününe, zamanında yapmaktır. Yarın nelerin olacağını insan önceden kestiremez.

32. Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmaktan zordur: Ne kadar uğraşırsanız uğraşın, deveye hendek atlatamazsınız. Cahile söz anlatmak, bundan daha güçtür.

33. Çağrılan yere erinme, çağrılmayan yere görünme: Kişi, çağrıldığı bir yere gitmeli, davet edilmediği bir yere de gitmemelidir.

34. Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur: İnsan, her nerede olursa olsun bir gün diğerine kavuşabilir.

35. Damlaya damlaya göl olur: Küçük ve önemsiz gibi görünen şeyler birikerek büyük şeyleri oluşturur.

36. Davulun sesi uzaktan hoş gelir: Kimi durumlar, ona uzaktan bakana çok hoş gelir. O durumun içinde olanlara ise rahatsızlık verebilir.

37.Derdini söylemeyen derman bulamaz: Kötü durumda olan kişiler bu durumlarını kendisine yardım edebilecek kimselere açmalıdır. Derdine de bu şekilde çare bulur.

38. Doğrunun yardımcısı Allah'tır: Doğruluğu kendine rehber edinen kimselere Allah en büyük yardımcısıdır.

39. Dost acı söyler: Kusurlarımızı gördükleri halde bizi üzmemek için söylemeyenler bulunabilir. Gerçek dostlar bunları söylemeyi bir görev bilirler.

40. Düşmez kalkmaz bir Allah: Hayatta hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. Sağlık, zenginlik, varlık bir anda tersine dönebilir.

41. El elden üstündür: Bir konuda uzmanlaşmış kimse o işin son noktasına ulaşmış değildir. Kendisinden daha bilgisi, işin uzmanı her zaman için vardır.

42. Et tırnaktan ayrılmaz: Yakın akrabalar arasındaki mevcut bağ kolay kolay kopmaz.

43. Ev alma komşu al: Ev alacak kimse için komşular evden daha önemlidir. Komşular kötü ise, en güzel evde bile rahat oturulamaz.

44. Evdeki hesap çarşıya uymaz: Bir şey için önceden yapılan hesaplar ve plânlar bazen gerçeklerle çakışabilir. Hesabımızı, kitabımızı her zaman iyi yapmalıyız.

45. Geç olsun da güç olmasın: Elde etmek istenilen bir şeye geç kavuşmanın bir zararı yoktur. Önemli olan ona erişme yolunda engeller çıkarıp onu güçleştirmemektir.

46. Gönülsüz yenen aş, ya karın ağrıtır, ya baş: İsteksiz yenen yemek nasıl insana dokunursa, istemeye istemeye yapılan bir iş de iyi bir sonuç vermez.

47. Görünen köy kılavuz istemez: Çok açık, bilinen gerçekler için ayrıca kanıt aranmaz.

48. Gülme komşuna, gelir başına: Kişi, birilerinin başına gelen felaketlere üzülmeli, onların derdine ortak olmalı, onlarla asla alay etmemelidir. Bu kötü durum, bir gün herkesin başına gelebilir.

49. Gülü seven dikenine katlanır: İnsan, sevdiği iş ya da kimselerden gelecek sıkıntılara katlanır.

50.Gün doğmadan neler doğar: Gelecek, birçok değişikliklere gebedir. Beklenmedik bir sırada çok güzel durumlarla karşılaşma imkânı her zaman vardır. Her zaman ümitli olmak gerekir.

51. Güneş balçıkla sıvanmaz: Herkesin bildiği bir gerçeği örtbas ederek gizlemeye olanak yoktur. Buna hiç kimsenin gücü yetmez.

52. Güneş girmeyen eve doktor girer: Güneşin insan sağlığı üzerinde çok büyük etkisi vardır. Sürekli güneşli yerlerde olmalıyız. Güneşin olmadığı yerde hastalıklardan kurtulamayız.

53. Güvenme varlığa, düşersin darlığa: İnsan varlıklı durumuna güvenerek parasını bol bol harcamamalı, tutumlu olmalıdır. Günün birinde sahip olduğumuz her şeyi yitirebiliriz.

54. Hatasız kul olmaz: İnsanın ufak tefek hataları olur. Önemli olan hatalarımızı düzeltmeye çalışmamızdır.

55. Hatır için çiğ tavuk yenir: İnsan hatırlı biri için yapılmayacak olanı da yapar.

56. Hayır dile komşuna, hayır gele başına: Kişi başkaları için iyi şeyler dileycek ve yapacak ki başkaları da onun için iyi şeyler dilesin, yapsın.

57. Hazıra dağlar dayanmaz: Kişi, çalışmadan sürekli mevcudu tüketmeye çalışsa bunun sonu olmaz. Bununla geçinemez.

58. Her işin başı sağlık: İnsanın yapacağı her iş vücut sağlığına bağlıdır. Sağlık olmazsa hiçbir iş yapılamaz.

59. Her işte bir hayır vardır: Bizim için kötü olan bir durum, öyle görünen bir şey bile bizim için hayırlı olabilir.

60. Her yiğidin bir yoğurt yiyişi vardır: Herkesin kendine göre gerçekleşmesini arzu ettiği bir umut ve dileği vardır.

61. Hesabı pak olanın, yüzü ak olur: Dürüst olan, doğruluktan şaşmayan, kanuna göre iş yapan kimse kötü olmaz.

62. Hızlı sağanak tez geçer: Bir işe çok aşırı hırs gösteren kişiler daha sonra bu hızlarını kaybederler. Sakin ve devamlı aynı hızla gitmek önemlidir.

63. Huylu huyundan vazgeçmez: Doğuştan gelen özellikler kişiliğin bir parçası olduğundan bu özellikler kolay kolay değiştirilemez.

64.İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır: Sana yapılmasını istemediğini, sen de başkasına yapma.

65. İki karpuz bir koltuğa sığmaz: Kişiler, aynı anda iki işi düzgün yapamazlar.

66. İp incelendiği yerden kopar: Herhangi bir olay en çürük yerinden patlak verir.

67. İş insanın aynasıdır: İnsanların yaptıkları işler kişinin ne kadar sorumlu, duyarlı, yetenekli biri olduğunu gösterir.

68. İşleyen demir ısıldar: Çalışmak, insandaki isteksizliği bitirip onu canlı, etkili kılar.

69. İşten artmaz, diştten artar: Bir insan ne kadar çok çalışırsa çalışsın tutumlu olmazsa, harcamasını bilmezse bir şey arttıramaz. Para, kazanmakla değil, tutumlu olmakla artar.

70. İyiliğe iyilik her kişinin kârı, kötülüğe iyilik er kişinin kârı: İyilik yapan birine karşı iyiliği herkes yapabilir fakat kötülük edenlere karşı iyilik yapmak iyi insanların işidir.

71. İyilik eden iyilik bulur: İyilik yapan kimseye zamanı geldiğinde herkes iyilik eder.

72. Kalp kalbe karşıdır: Sevgi, karşılıklıdır. Birinin hissettiğini, düşündüğünü diğeri de düşünür, hisseder.

73. Kar ne kadar çok yağsa yaza kalmaz: Bir şey kendisine elverişli olan ortam kaybolduğu zaman kendisi de oradan yok olur.

74. Kara haber tez duyulur: Ölüm veya felâket haberi çabucak, ağızdan ağıza dolaşarak hemencecik herkes tarafından duyulur.

75. Karaman'ın koyunu sonra çıkar oyunu: İleride bu işte yanlış bir hesap ve planlama olduğu ortaya çıkacak.

76. Keçiye yardan uçuran bir tutam ottur: Açgözlü, gözü doymak bilmeyen, hırslı kişiler, küçük bir çıkar için bütün varlıklarını tehlikeye atar.

77. Kel ölür sırma saçlı olur, kör ölür badem gözlü olur: Değersiz bulunan bir şey yitirildi mi bulunmaz, çok değerli bir şeymiş gibi nitelendirilir.

78. Kelin ilâcı olsa başına sürer: Kendi derdine çare bulamamış, kendi işini halledememiş kişiler başkalarının derdine çare bulamazlar.

79. Keskin sirke küpüne zarar verir: Öfkeli kişi kendi sağlığını bozar, işlerini alt üst eder.

80. Kiminin parası, kiminin duası: Her şey para değil dua da önemlidir. Bazıları bir şey için para verir bazıları dua eder.

81. Kimse ayranım ekşi demez: Herkes satacağı malı över. Kendi tutumunu ve tuttuğu kimseleri savunur. Başkaları eleştirse bile onlara toz kondurmaz.

82. Komşu komşunun külüne muhtaçtır: Bir arada yaşama yardımlaşmanın gereğidir. Dolayısıyla komşular, birbirlerine en küçük şey için, kül kadar değersiz olsa da, ihtiyaç duyar.

83. Kork Allah'tan korkmayandan: Bir kişi Allah'tan korkmuyorsa her türlü kötülüğü yapabilir. Böyle kişilerden korkmak gerekir.

84. Köprünün altından çok su geçti: Geçen sürede şartlar çok değişti, eski durum artık yok.

85. Körle yatan şaşı kalkar: Kişi kiminle arkadaşlık ederse ondan etkilenir. Onun huylarını edinir.

86. Kötü haber tez duyulur: Olumsuz şeyler toplum tarafından çabuk duyulur.

87. Kusursuz dost arayan dostsuz kalır: Herkesin mutlaka bir eksiği, yanlışı vardır. Kişi, dostundaki ufak tefek hataları görmemelidir.

88. Lafla peynir gemisi yürümez: Şöyle yaparım, böyle yaparım demekle istenen iş yapılamaz. İcraat önemlidir.

89. Mal canın yongasıdır: İnsan, malına, varlığına gelen zarardan, canına gelmiş gibi acı duyar. Verdiği emekten dolayı malı onun bir organı kadar değerli olur gözünde.

90. Marifet iltifata tabidir: Başarılı kişiler desteklenip takdir görürlerse daha iyi işler yaparlar.

91. Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır: Mart, esasında bahar ayı olduğu için kişiler ısınmak için bu ayı bahar ayından sayarlar. Bu ayda ısınma için mevcut odunlar tükendiğinden kazma ve kürekler yakacak olarak kullanılır.

92. Mayasız yoğurt tutmaz: Her şey için mutlaka belli bir sermayenin, ana malın olması gerekir.

93. Meyveli ağacı taşlarlar: Toplum hayatında başarılı, bilgili, beceri sahibi kimseler çoğunlukla kıskançlık uyandırır ve onlara saldıran çok olur.

94. Misafir on kismetle gelir, birini yer dokuzunu bırakır: Yüce yaradan, gönlü geniş, mert insanlara yani misafir ağırlayanlara fazladan rızık verir.

95. Misafir umduğunu değil bulduğunu yer: Misafir, ev sahibine tabi olduğundan kafasında çok farklı şeyler geçse de ev sahibi neyi ikram ederse onu alır.

96. Mum dibine ışık vermez: Makam mevki sahibi kişiler, yabancılara yaptıkları iyilikleri kendi yakınlarına göstermezler.

97. Namaza meyli olmayanın ezanda kulağı olmaz: Kişi, ilgi alanına girmeyen bir şeye duyarlı olmaz. Y yapmak istemediği işin ayrıntıları ile ilgilenmez.

98. Ne ekersen onu biçersin: Herkes, yaptığı iyilik veya kötülüğün karşılığını görür.

99. Ne oldum dememeli, ne olacağım demeli: Hangi makam, mevkide olursa olsun kişi kimseye tepeden bakmamalı, yarının kötü olabileceğini hatırlıdan çıkarmamalıdır.

100. Ne yârdan geçilir ne serden: Kişi kendisinden de sevdiklerinden de kolay kolay vazgeçemez.

101. Nerede birlik, orada dirlik: Duygu ve düşünce birliği olan topluluklar, dirlik ve düzen içinde yaşarlar.

102. Nerede hareket, orada bereket: Çalışmanın olduğu her yerde bolluk, bereket vardır.

103. Öfkeyle kalkan, zararlar oturur: Öfkeli zamanda kişi düşünmeden hareket ettiği için kişinin söylediklerinde ölçü olmaz. Kişiyi sinirlendiren bir durum karşısında bir karar vermeden önce iyice düşünmek gerekir.

104. Ön tekerlek nereye giderse art tekerlek de oraya gider: Küçükler her zaman büyüklerin izinde giderler, her işte onları örnek kabul ederler.

105. Önce can sonra canan: İnsanoğlu bencildir, her şeyde önce kendini, sonra yakınlarını düşünür.

106. Parayla dost bulunmaz: Para önemli olsa da her şeyi satın alamaz. Dost kazanmak, parayla değil güven ve itibarla olur.

107. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir: Bir işin nasıl, ne şekilde sonuçlanacağı o işin başlangıcından bellidir.

108. Rüzgâr eken, fırtına biçer: Etrafindakilere sürekli kötülük yapan kimseler sonunda mutlaka büyük kötülüklerle karşı karşıya kalırlar.

109. Sabır acıdır meyvesi tatlıdır: Bir şey için sabretmek güçtür fakat bu şeyin sonucu güzeldir.

110. Sabreden derviş, muradına ermiş: Hayatın doğası gereği insanın karşısına pek çok engel çıkabilir. Bu olumsuzluklara sabredenler istediklerine ulaşır.

111. Sakınılan göze çöp batar: Esirgediğimiz, üzerine titrediğimiz şeye bir şekilde bir zarar gelir.

112. Sakla samanı gelir zamanı: Bugün gereksiz görülen bir şey gelecekte lâzım olabilir. Önemsiz gördüğümüz şeyleri ileride işimize yarayabilir diye bir tarafta tutmalıyız.

113. Sayılı günler tez geçer: Bir iş bir süre ile sınırlı ise o süre gelip geçer.

114. Sel ile gelen yel ile gider: Emeksiz kazanç devamlı olmaz. Nasıl gelmişse öyle de zayı olup gider.

115. Son pişmanlık fayda vermez: İyice düşünülmeyen yapılan iş, çoğu kez insana zarar verir. O zaman pişman olmak ise hiçbir işe yaramaz.

116. Sora sora Bağdat bulunur: Kişi, sormakla her şeyi öğrenir. Öyle ki en umulmadık şeylerden dahi haberi olur.

117. Su küçüğün, söz büyüğün: Su, önce küçüklere verilir. Karar verme de büyüklere öncelik tanınır. Yani büyüklere önce söz hakkı verilir.

118. Su testisi su yolunda kırılır: Bir kişi, bir şey hizmet ettiği amaç, iş uğruna kazaya uğrar, başına bir şey gelir.

119. Su uyur, düşman uyumaz: Durmadan akan suya uyuyor denilebilir fakat ses çıkarmayan, kıpırdamayan düşmana uyuyor denilmez çünkü düşman fırsat beklemektedir.

120. Sükût ikrardan gelir: Bir insan, kendisine yöneltilen suçlamalara karşı ses çıkarmıyorsa bunları kabul ediyor demektir.

121. Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer: Bir olaydan zarar gören kimse buna benzer başka bir şeyle karşılaştığında daha seçici davranır, daha temkinli olur.

122. Şimşek çakmadan gök gürlemez: Bir şey henüz ortaya çıkmamışsa, onun belirtileri görülmemişse onun bir yankısı olmaz.

123. Taş yerinde ağırdır: Kişi yetiştirdiği büyüdüğü çevrede herkesçe kadri bilinen biri haline gelir. Başka yerlerde sıradan biri gibi muamele görür.

124. Taşıma su ile değirmen dönmez: Sürekliliği olan büyük işler kuvvet ve güç gerektirir. Çevreden yapılan geçici yardımlarla bu işler yürümez.

125. Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır: Güzel söz, tatlı dil en kötü kişiyi bile yumuşatır, onun kötülük yapmasını önler.

126. Tatsız aşı tuz neylesin, akılsız başa söz neylesin: Bir nesne işe yaramıyorsa ufak tefek çabalarla onu bir şeye benzetmek mümkün değildir. Aptal kişiyi de sözle, söylemle akıllı biri haline getirmek mümkün değildir.

127. Tavşan dağa küsmüş, dağın haberi olmamış: Bir kişinin bir kişiye küsmesi ve bu kişinin de buna aldırması, bunu önemsememesi anlamında kullanılır.

128. Tebdil-i mekânda ferahlık vardır: Kişi, yer değiştirdiğinde ferahlar, kendini daha mutlu ve başka hissetmeye başlar.

129. Tek kanatla kuş uçmaz: Bir işin iyi sonuç vermesi için gerekli araç ve gereçler tamam olmalıdır. Bazı işler tek başına yapılamaz, bu işlerin yapılması için mutlaka bir yardımcı gerekir.

130. Tencere yuvarlanmış, kapağını bulmuş: Kötü kişiler, kötü davranışları olan kişiler bir şekilde bu özellikleri olan kişileri bulur.

131. Tereciye tere satılmaz: Bir işin ustasına o işi nasıl yapılacağı öğretilmez.

132. Terzi kendi söküğünü dikemez: Kişi, mesleği itibarıyla yerine getirdiği hizmet konusunda iş kendisine gelince onu yapmaya zaman ve fırsatı bulamaz.

133. Teşbihte hata olmaz: Bazı şeyleri daha somut hale getirip anlaşılmasını sağlamak veya anlatıma güç katmak için yapılan benzetmelerde hata olmaz. Kimse bunu yanlış anlamamalıdır. Buna farklı farklı anlamlar yüklememelidir.

134. Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkânıdır: Kişi nereye giderse gitsin, nerede yaşarsa yaşasın sonunda kendi öz memleketine, bulunduğu çevreye döner, orada yaşamaya başlar.

135. Toprağı işleyen, ekmeği dişler: Çalışan, emek veren kişiler sonunda o nimetten tadar, ona ulaşır.

136. Ucuz alan pahalı alır: Ucuz mal belirli bir süre sonra işe yaramaz olur. Kişi, onu yeniden almak zorunda kalır. Pahalı mal ise daha dayanıklıdır. Daha uzun süreli olur.

137. Ummadığın taş baş yarar: Önemsiz, küçük bildiğimiz kişi ya da şeylerin etkileri çok büyük olabilir. Görünüş aldatıcı olabilir.

138. Üzüm üzüme baka baka kararır: Kötü, bozuk davranışlı kişilerle arkadaşlık kuranlar onların yanında dura dura onlardan kötü şeyler kaparlar.

139. Vakit nakittir: Zaman, değerli bir kavramdır. Her şey zamana bağlıdır. Zamanını boşa geçiren parasını kaybetmiş demektir.

140. Veren el, alandan üstündür: Herkese yardım eden, eli açık kimseye herkes saygı gösterir. Vermek, almaktan daha hayırlıdır. Kişinin birine yardım yapabilirse veya birine bir iyiliği dokunacaksa kişi bundan geri durmamalıdır.

141. Vermeyince mabut, neylesin Mahmut: Yüce yaradan, kişiye yetenek kısmet vermezse o kişinin elinden bir şey gelmez.

142. Yalancının evi yanmış, kimse inanmamış: Sürekli yalan söyleyen kimsenin bütün sözleri herkes tarafından yalan diye algılanır. Kişinin söylediği ne kadar can alıcı bir gerçek ise yine de kimse ona inanmaz.

143. Yalancının mumu yatsıya kadar yanar: Bir kişinin söylediği yalan söz üzerinden fazla zaman geçmeden anlaşılır ve söyleyenin yalancı olduğu öğrenilir.

144. Yalnızlık, Allah'a mahsustur: Kişi, tek başına yaşayamaz, mutlu olamaz. İnsan ancak toplumun içinde huzur bulur. Sevincini ve yasını başkasıyla paylaşırsa mutlu olur.

145. Yanlış hesap Bağdat'tan döner: Yanlış yolda olan bir kişi bu yolda ne kadar emek sarf etse de geri dönüp doğru yolda devam etmek zorundadır.

146. Yaş kesen, baş keser: Ağacın gerek sosyal gerekse ekonomik hayatımızda önemi fazla olduğundan bir ağacı gereksiz kesen, bir insanın hayatına kıymış sayılır.

147. Yazın başı pişenin, kışın aşı pişer: Gençliğinde, eli ayağı tuttuğunda çalışan bir kimse ihtiyarladığında rahat eder.

148. Yel kayadan ne koparır: Sağlam karakterli, dürüst kişilere kimse kolay kolay bir zarar veremez.

149. Zahmetsiz rahmet olmaz: Çalışıp çabalamadan, eziyet çekmeden istenilen güzel sonuçlar elde edilmez.

150. Zararın neresinden dönersen kardır: Bir işte sürekli kazanç beklemek yanlıştır. Bazen kişi zarar da edebilir. Önemli olan o zararı bir şekilde önleyebilmektir.